

Konst och kultur i Svenska Pommern med Göteborgs Konstförening 7 - 11 oktober 2021

PROGRAM

Det sägs att inte ett öga var torrt den 23 okt 1815 då den blågula flaggan halades för allra sista gången i den mångkulturella besittningen Svenska Pommern. Sverige belönas med detta landområde efter trettioåriga kriget och även om det idag tycks ligga i en utkant, var det under många år en spännande mötesplats mellan svensk och tysk litteratur och kultur. En etnografisk undersökning gjord på 1930-talet visar att man då fortfarande använde ord som *julklapp* och gärna serverade lingonsylt till kötträtter. Först var Szczecin huvudort och därefter Greifswald. Vi besöker båda städerna och serveras under fem dagar såväl stad som landsbygd med fokus på fina konst- och kulturupplevelser.

Torsdag 7 oktober

Avresa från Göteborg på morgonen kl. 06.00. Exakt påstigningsplats och klockslag meddelas närmare avresa. Efter rast längs vägen för kaffe och ostfralla ankommer vi till Ystad i god tid till färjans avgångstid klockan 11.15. Rederiet FRS Baltic hälsar oss då välkomna ombord på katamaranen Skåne Jet som på knappt 2,5 timma tar oss från Sverige till idylliska Rügen. Ombord samlas vi för en gemensam lunch.

Ca 13.45 rullar vi i land och tar sikte på byn **Prora**, som hyser "Kolossen på Rügen". Här byggdes från 1936 till 1939 ett havsbad av den nazistiska organisationen "Kraft durch Freude" (Styrka genom glädje). Prora är ett av de få monument som idag ger allmänheten möjlighet att få ett intryck av de vansinnigt stora byggprojekten från 1930-talet och dåtidens "massturism"!

Anläggningen i Prora är tillsammans med rikstingsområdet i Nürnberg nazistepokens största förverkligade byggplan. 20 000 människor skulle fira semester här! Anläggningen står under kulturminnesvård. Trots påståendet att havsbadet hade planerats för den tyska arbetarens rekreation kom det att brukas huvudsakligen för krigsförberedelser. Under DDR-tiden användes området av militären och var avspärrat för allmänheten. Vi tittar på byggnaden exteriört innan vi fortsätter söderut.

Därefter viker vi någon timme till att avnjuta Binz speciella **"Bäderarchitektur"**. Många av de vita villorna och pensionaten byggdes kring förra sekelskiftet och förskönar året om. Arkitekturen från badorterna finns inte bevarad bättre annanstans längs Östersjön än just här. Binz blev mot slutet av 1800-talet centrum för badortskulturen med oräkneliga villor, den långa piren och spa-anläggningar. Mycket har restaurerats och ger besökaren en unik upplevelse precis mitt emellan förflutet och modernt. Även om de ljusst målade skönheter kan se ganska homogena ut vid en första anblick, går det inte att prata om endast en stil vad gäller deras utformning. En närmare titt avslöjar att klassiska tempelportaler och kolumner, gotiska fönster och jugendornament blandas med barock- och renässanselement. Få kännetecken är karakteristiska för samtliga villor. Alpin trädesign möter nordisk, som möter rysk. Vi övernattar på InterCity Hotel Stralsund, 3***. Dagen avslutas med middag på hotellet.

Fredag 8 oktober

Frukostbuffé på hotellet. Vi åker mot Stralsund. I den westfaliska freden 1648 tillföll dagens Vorpommern, och sålunda även **Stralsund**, den svenska kronan. Trots att här inte fanns någon medveten försvenskningpolitik förekom en livlig ömsesidig migration av studenter, köpman, skeppare och soldater. Vid den här tiden blomstrade Sveriges ekonomi och vetenskap och verk av Linné, Polhem och Celsius fick internationell spridning via Pommern. Karl XIV Johan ville till slut inte ha ett så pass svårförsvart landområde och bytte bort den sista resten av stormaktssverige mot Norge.

Vi tittar närmare på stadens äldre delar med fokus på svensktiden, dess arkitektur samt konstnärliga utsmyckning. Vi beser bland annat rådhuset av arkitekt Nils Eosander och det forna svenska kommandanhuset samt Mariakyrkan. Stralsunds gamla stadskärna är upptagen på UNESCO:s världsarvslista sedan 2002. Det ges tid på egen hand för lunch och egna strövtåg. Avresa efter lunch med buss mot gränsfloden Oder och spännande Szczecin, där vi skall stanna i två nätter på centrala Radisson Blu Szczecin.

Lördag 9 oktober

Frukostbuffé på hotellet. Ska vi ge oss på uttalet med en gång? Szczecin, alltså. "Sjtsjetjin" eller kanske 'ftjetjn förklarar bättre? Så heter i alla fall staden sedan krigsslutet 1945 då den gick från att vara Weimarrepublikens största östersjöhamn till att bli en del av Polen. Winston Churchill valde dock att hålla sig till det tyska namnet när han året efter myntade begreppet "järnridån" och slog fast att "from Stettin in the Baltic to Trieste in the Adriatic, an iron curtain has descended across the continent." Ridån är numera borta och vår resa går således till en stor modern hamnstad. Här finns idag konstgallerier, konserthallar, teaterscener, operahus, caféer, pubar och värdefulla kulturminnen som Sankt Jakobs gotiska katedral, Loitzhuset, Rådhuset och hamnens alla "kranosaurier".

Vi inleder dagen med att besöka en av **Nationalmuseets** sex filialer. Samlingarna som vi väljer att fokusera på är "Pommerns Guldålder", "Europeisk konst 1800 - 1945" samt "Polsk samtidskonst 1946 och framåt".

Efter en generös paus för lunch på egen hand fortsätter vi till **Trafo**, det första centrumet för samtida konst i nordvästra Polen. Trafo grundades 2013 och dess ambition är att vara en mötesplats för besökare och konstnärer från Polen, Berlin och Östersjöländerna. Vår reseledare tipsar på plats om intressanta gallerier för den som vill göra **fler galleribesök**.

På kvällen samlas de som så önskar för en konsert på **Filharmonin**, det resliga vita "ispatset". Den utsågs till stadens nya symbol redan innan man satte igång att bygga. Den futuristiska vita klossformationen formgavs av Estudio Barozzi Veiga, en spansk arkitektbyrå med tidigare erfarenhet av att designa konserthus. Byrån vann över NOW, en arkitektbyrå från Lodz som presenterade ett projekt inspirerat av Szczecins gamla Konzerthaus från den tyska förkrigstiden – favoritbidraget enligt stadens invånare. Det enda som dagens filharmoni har gemensamt med det gamla konserthuset är att det är beläget i samma korsning.

Ett ispalats upplyst av LED-lampor faller kanske inte alla i smaken, men det nya konserthuset är tveklöst en av Polens mest intressanta offentliga byggnader. Filharmonin öppnade i september 2014 och är enligt sitt fullständiga namn tillägnat Mieczysław Karłowicz (1876 - 1909), dirigent och tonsättare. Han betraktas som Polens förste betydande symfoniker och hans orkesterverk kombinerar polsk folkton med tysk romantik. Vi går till fots dit från hotellet och tillbaka, det är cirka 500 meter enkel väg. Eventuellt är ges det istället någon operaföreställning i en av flyglarna på **Västpommerska prinsarnas slott**.

Söndag 10 oktober

Frukostbuffé på hotellet. Utcheckning och avresa mot **Greifswald**. På väg in mot centrum stannar vi till i stadsdelen **Eldena**. Här grundade danska Cisterciensermunkar ett kloster på 1100-talet. Under trettioåriga kriget skadades byggnaderna svårt och förstördes därefter alltmer. Omkring 1800 fastslogs att resterna av klostret skulle rivas, men en av romantikens mest berömda landskapsmålare kom att ändra beslutet. De suggestiva målningarna och teckningarna av Greifswalds egna Caspar David Friedrich, född som svensk medborgare 1774 i Pommern, gjorde att man såg värdet i deras bevarande, och 1828 beslutades det att ruinen skulle få stå kvar. Vi tar även en titt på den gamla hamnen vid floden Ryck, numera museumshamn.

Väl inne i den gamla stadskärnan styr vi stegen mot **Pommersches Landesmuseum**, som ligger i ett före detta franciskanerkloster. Vi besöker konstsamlingen med verk av Caspar David Friedrich, Van Gogh, Runge, Max Liebermann och flera andra. Dagens lunch inmundigas på egen hand och innan vi reser vidare tittar vi in på **Caspar David Friedrich Zentrum** och tar en titt på det närbelägna **Caspar David Friedrich Denkmal**.

Måndag 11 oktober

Frukostbuffé på hotellet. Den som vill kan idag följa med på en kortare promenad i Rostocks gamla delar för en titt på den restaurerade stadskärnan. Därefter följer utcheckning och avresa till **Rostocker Kunsthalle/Rostock Art Gallery**, där vi får en guidad runtomvisning. En kort bit därifrån ligger hamnen. Scandlines färja från Rostock avgår 13.30 och ombord serveras vi lunch. Kl. 15.15 beräknas vi ankomma till Gedser. Vi rastar på Hallandsåsen och är tillbaka i Göteborg runt 21.45.

BK TRAVEL SOLUTIONS

- Resmål:** Konst- och kulturreisa i Svenska Pommern för Göteborgs Konstförening
- Datum:** 7 - 11 oktober 2021
- Logi:** **Stralsund:** Hotel Inter City Stralsund, 3***. Enkelt, komfortabelt trestjärnigt boende på ca 5 min promenad från Stralsund gamla stad. Utmärkt läge.
www.intercityhotel.com/hotels/alle-hotels/deutschland/stralsund/intercityhotel-stralsund
Szczecin: Radisson Blu Szczecin 4****. Riktigt bra boende i en modern anläggning i Szczecins kommersiella och kulturella hjärta, bara några minuters promenad från attraktioner som Filharmonin, slottet och strandpromenaden.
www.radissonhotels.com/en-us/hotels/radisson-blu-szczecin
Rostock: Vienna House Sonne 4****. Hotell med tvåhundraårig historia och fint läge vid Rostocks gamla marknadsplats.
www.viennahouse.com/en/sonne-rostock/the-hotel/overview.html
- Pris:** **SEK 9 900**:-/person i delat dubbelrum (baserat på 35 betalande)
- I priset ingår:** Modern turistbuss för alla beskrivna transporter samt erfaren chaufför
Färjeöverfarter Ystad-Sassnitz, Rostock-Gedser samt enkel resa Öresundsbron
4 övernattningar på beskrivna hotell inkl. frukostbuffé
Exteriört besök vid monumentet i Prora
Guidad promenad i Binz med fokus på badortsarkitektur (Bäderarchitektur)
Guidad promenad i Stralsund
Guidade på besök på:
Nationalmuseet i Szczecin, Trafo (galleri/museum församtidskonst),
Pommersches Landesmuseum med Caspar David Friedrich Zentrum
Lunch ombord på färjan dag 1
Välkomstmiddag dag 1
Avskedsmiddag dag 4
Lunch ombord på färjan dag 5
Kunnig reseledare från BK Travel Solutions
Resvärd från Göteborgs Konstförening
Lagstadgade avgifter (t ex vägavgifter, lokal hotells katt) samt paketrese moms
- Frivilliga tillägg:** Biljett till konsert på Filharmonin alternativt opera på Västpommerska prinsarnas slott. Pris beroende på arrangemang, ca 500 - 800:-
Enkelrum: 1 600:-
Frivilligt avbeställningsskydd: Vi erbjuder Goudas avbeställningsskydd samt reseförsäkring. Kontakta oss för mer information om regler och priser.
- Villkor:** Priset är beräknat på 35 betalande gäster och med gällande dagskurs (EUR). Vi förbehåller oss rätten att justera priset med hänsyn till prisändringar utanför vår kontroll t ex valutakursförändringar och lokala skatter. Särskilda resevillkor gäller och bifogas anmälningsfakturan (1 500:- betalas inom 14 dagar). Slutbetalning sker ca en månad före avresa, dvs i början av september. BK Travel Solutions har ställt lagstadgad resegaranti till Kammarkollegiet.
- Kontakt:** BK Travel Solutions Telefon 040-60 60 220 (månd-onsd 09-13) eller
Anmälan: mail: info@bktravelsolutions.se **Sista anmälningsdag:** 7 juli

BKJ 210421